

Một câu chuyện gặp lại cũ nhân không gặp trong môi trường chính trị mới của vài nhân vật nhấc lên lại nằm bên kia chiến tuyến.

NGỒI Ở XÓM CŨ

Nhân dịp đi công chuyện riêng, Tín ghé qua huyện Cù Châu để thăm Thiệp, đứa cháu kêu Tín bằng cậu đang làm việc tại huyện này. Thiệp là công an biên phòng đã đóng lon trung úy. Gặp lại người cũ sau gần mười năm xa cách, Thiệp mừng lắm, đón Tín vào phòng riêng của mình tại ban chấp huyện. Hai cậu cháu đang hàn huyên thì một người trung niên chững chạc bước vào chào hai người rồi nói:

-Thiệp chuồn bỏ đi đâu rồi về bên huyện nghe!

-Đây là ông cậu ruột của em. Đây là thiếp út Sơn, cháu huyện phó của cháu. Bây giờ có ông cậu em đến thăm bạn tôi, thiếp út đi mời mình cũng được nhé!

Ông Sơn nói:

-Bên huyện mới có ban chấp huyện của mình. Giờ mấy người đi rồi, chỉ còn tôi với Thiệp. Nhân tiện mời luôn ông cậu đi cho vui cũng được có sao đâu?

Bàn đi tính lại một lúc, Tín trở thành người khách bất đắc dĩ trong bữa tiệc hôm đó.

Tiệc được tổ chức trong hội trường của huyện. Các bàn được kê nối dài thành sáu dãy với ghế ngồi hai bên đối mặt nhau. Tín ngồi cạnh Thiệp ở dãy bàn thứ ba phía trong cùng. Hai cậu cháu vừa nói chuyện vừa nhìn nhón ngó khách đang tới. Bỗng nhiên Tín giật mình khi thấy một người đàn bà có gương mặt quen quen bước vào. Người đàn bà có ngoại hình mới mẻ, mặt đẹp - nhợt con, làn da hồng, mặc bộ đồ ba ba màu tím, tóc búi đã có phần bạc. Nhìn người quanh đó cậu cháu nói chuyện và chào bà. Qua nhón ngó chào hỏi, Tín biết tên bà ấy là Nam Anh. Tín cảm thấy mọi óc nhớ người này mình đã gặp đâu nhưng không cách nào nhớ nổi. Có thể nói bà ấy rất trẻ trong lòng đã chi phối trí nhớ Tín. Lúc này Tín đang lo sốt vó vì chưa tìm được một công việc làm ăn thích hợp để sống. Chuyện đi này Tín chỉ nhớ mơ hồ đích thực. Mới đây Tín nghe nói huyện Cù Châu đang mở mang mấy xã kinh tế mới, nghe đâu đợt đại cũng khá lắm. Tín định thăm dò một chút ý định của gia đình đến sống ở đó. Nhưng công việc của thiếp út đâu có. Lát sau Tín quay sang hỏi Thiệp:

-Người đàn bà đó là ai vậy?

-Vâng ông bí thư huyện ủy đó! Bà ta cũng người họ, tên Nam Anh.

Cái tên này Tín chưa bao giờ nghe thấy. Mà hàng đó thì làm sao lại là người quen của Tín được? Nhìn người bất ngờ Tín thấy ánh mắt sáng rõ người nhiên của bà Nam Anh cũng đáng ngạc nhiên. Có lẽ không đáng ngạc nhiên, bà ta bước lại gần Tín hỏi:

-Tôi thấy ông quen quá! Ông có bà con gì với ông Thành Thanh Lê ngoài Huế không? Trúng i, cái giọng nói quá quen! Ông Thành là chính là thân phận của Tín. Thì phải cũng ngạc nhiên và nhanh nhẹn nói:

-Ông Thành Thanh Lê là ông ngoại tôi, còn đây là cậu Tín. Thì ra bà bí thư cũng biết ông ngoại tôi?

Ngồi đàn bà sống kêu lên với giọng xúc động:

-Anh Tín thật đó hả? Anh tuy khác ngày xưa nhưng anh là một người khác biệt ra tôi cũng ngạc nhiên. Bao năm nay tôi cũng thấy anh là anh đi lính ngay chỗ đâu biết anh làm gì bên ngành công an ta!

Bây giờ thì Tín đã như. Một đó mà hai năm rồi!

-Chị Diễm! Không ngại gì phải đây! Chị đừng có mắng cháu rồi? Ông bí thư ngồi ở đâu? Sống mới đang vui vì tình cảm gặp được người quen của Diễm bỗng nhiên sa sầm. Bà có vẻ như một bình tĩnh, mọi cảm giác ngạc nhiên gặp với vẫy chào Tín:

-Số gặp là anh sau, bây giờ tôi phải đi có chút việc.

Bà quay lại nói với mọi người trong ban tổ chức:

-Rất tiếc tôi bận chút việc bắt buộc, không thể đi được hôm nay. Hôm nay khác với!

Sau khi Diễm bước ra khỏi phòng, thì u tá Sơn quay sang hỏi Tín:

-Thế ông cùng quê với bà Nam Anh à?

-Đúng phải. Nhưng bà ở quê hai năm rồi.

-Ông bí thư có lẽ cũng sắp đi. Nghe ông ở quê cùng quê với bà Nam Anh, chắc ông cũng biết.

Tín nghe càng kinh ngạc. Ai nữa đây? Tín đang trầm ngâm suy nghĩ thì thì u tá Sơn tiếp:

-Kìa! Ông bí thư đó kìa! Ông có nhận ra không?

Tín nhìn ra. Thôi rồi! Chuyện đáng trọng thì: đúng là Trng Thanh Lê! Tuy sống suốt những Tín vẫn còn đó bình tĩnh là nói chuyện trước phòng ông Sơn hay Thì phải cao giọng thì u sống khi viên bí thư tiếp gặp:

-Ông này chắc không phải người làng tôi. Tôi không hề biết mặt. Chắc gặp người ta thấy mình thấy người sang bắt quàng làm họ cũng quê lắm!

Sau khi ban tổ chức tuyên bố lý do có bà và giới thiệu một vài nhân vật tiêu biểu đến đây, bí thư Thanh Lê cũng bước ra phát biểu mọi người cùng quan khách. Tín phải cố né tránh không để cho Thanh Lê nhìn thấy mình. Cũng may Thanh Lê sau khi nói qua loa vài lời thì cúi đầu vào mâm tiệc, chốc ngo ngoàng đến ai nữa.

Suốt bữa tiệc Tín cũng suy nghĩ miên man và chợt nhớ khi Thì phải hay ông Sơn nói chuyện.

Tôi thấy Thì phải mua một cái đi coi hát nhưng Tín bỏ quên nó, mua một món đồ. Thì phải là cậu mình mới thấy nên lo lắng nói và đến chỗ cho Tín nghe.

Nhưng Tín làm sao gặp được? Hình bóng Diễm trong buổi gặp gỡ đã làm lòng Tín xót xa vô vọng. Tuy Diễm còn giữ được vẻ thanh khiết và có chút sự sống nhưng vẫn có vẻ già trơ tuột nhu. Diễm già trơ tuột có thể vì nguyên nhân do: Thời gian? Chắc là làm việc và chế độ ăn uống? Nếu phải mua hành hả? Tín nghĩ chắc là do nếu phải mua hành hả nhu hệt!

*

Tín cùng tu với với Diễm, sống gần nhau thu bé. Hai đứa họ chung lập cho đến hết bữa tiệc họ, thì lúc xong hô mây tạo nên đến đến lúc gặp tên nhau và xong mình. Lên trung học, tuy họ khác trường, hai đứa vẫn đến đến liên lạc, trao đổi sách vở, họ học nhau. Diễm chấp nhận một cái trung bình nhưng hi vọng lành, nên na nên xóm giếng bên bờ đến trường. Càng ngày tình thân giữa Tín và Diễm càng thêm đậm thêm. Cái ý nghĩ chôn Diễm là người bạn đến mỗi ngày mỗi lớn trong đầu óc Tín. Nhưng vì tính rụt rè của mình, Tín chưa bao giờ dám nói ra nỗi lòng mình với

-Núi 𠵿 còn cao hơn đ̣i. Tiên đ̣u ḅ đầy ṿn còn ṣng hơn làm ng̣i đ̣i tḥ. Ng̣i tṛn cḥu cái kḥ ṿt cḥt đã đành, ṿ tinh tḥn 𠵿 ṿng cũng ít khi đ̣c tḥa ṃn.

-Tín chạ biế t đó thôi. Có nhiề u ngườ i tồ bên ngoài nhìn vào tồ ng nhồ sung sồ ng lồ m, hồ nh phúc lồ m, trông có thua gì tiên dầ, nhồ ng thồ t sồ kồ đó có lúc mong làm mồ t ngườ i tồ m thồ ng nhồ t cũng không đồ c nồ a!

-Mong làm mồ t ngườ i tồ m thồ ng nhồ t cũng không đồ c?

Trồ iồ i! Sao Diồ m lồ i thồ t cái lồ i bồ tồ n sao sao y? Tín chạ kồ p tìm lồ i dò hồ i thì thồ ng Lồ ch lồ i đồ n. Tín đành ôm nồ i thồ c mồ c nói chuyồ n bằg quồ mồ t hồ i rồ i giấ tồ Diồ m.

Chiồ u hôm sau, khi phồ viồ cồ rồ y vồ i cha vồ, Tín ghé giồ ng xóm đồ rồ a chân tay. Bồ t ngồ thồ y bà Phồ ng đằg gắh nồ c, Tín hồ i:

-Thím vồ làng bao giồ thồ? Có kồ giồ chi hồ?

-Mồ i vồ sáng nay cồ bồ n mồ con. Tôi xin nghồ hai ngày đồ lo chồ p hồ.

-Diồ m cũng vồ hay lồ i?

-Nồ lồ i. Mồ y chồ nhồ t này không hiồ u sao nó ít vồ thăm nhà. Trông nó cồ buồ n buồ n, có lồ n tôi bồ t gồ p nó đằg khóc mồ c mồ t mình. Tôi muồ n ghé hồ i thăm ba mồ nó nhồ ng chồ a rồ nh. Nghe bà Phồ ng nói, Tín càng cồ m thồ y hoang mang. Khi vồ nhà, thồ y mồ đã đồ n cồ m sồ n, Tín ăn vồ i mồ y miồ ng rồ i thay đồ, lồ y xe đồ p ra đi. Bình thồ ng Diồ m rồ t bồ o gan. Diồ m không hồ sồ tinh tà ma quồ nhồ các cô gái khác. Lồ n này đồ n buồ i tồ i, Tín tin chồ c sồ gồ p Diồ mồ nhà mồ t mình. Trên đồ ng đồ n nhà Diồ m, Tín cồ nghĩ nhồ ng câu đồ hồ i cho ra nguyên nhân vì sao Diồ m buồ n và sồ an lồ i Diồ m nhồ thồ nào. Khi còn cách chồ ng vài trăm thồ c Tín đã thồ y rõ ánh đèn phát ra tồ phồ ng Diồ m. Nhồ ng khi Tín tồ i gồ n cồ a thì ánh đèn đã tồ t mồ t. Có lồ Diồ m buồ n nên đi ngồ sồ m – Tín nghĩ. Tín đồ t xe vào sầ và sồ ng sồ t khi thồ y chiồ c xe cồ a thồ ng Lồ ch đã đồ ng sồ nồ đó. Nó đồ n đây làm gì giồ này? Đèn đồ c sao lồ i tồ t hồ t? Tim Tín đồ p tình thồ ch. Tín nhề nhồ bồ c đồ n bên tồ m cồ a đằn bồ ng tre đã sồ p xuồ ng, dằn mồ t vào kồ hồ nhìn vào bên trong. Dù trong bong tồ i Tín vồ n nhồ n ra đồ đồ c chồ ng có gì khác thồ ng ngày. Đèn vồ a mồ i tồ t, Diồ m đã đi ngồ sao chiồ c xe thồ ng Lồ ch vồ n đồ kia? Hay hồ n đằg rồh mò lồ y trồ m gì cồ a bà Phồ ng? Tín toan mồ miồ ng gồ i Diồ m thì bồ ng nghe tiồ ng Diồ m nói nhồ:

-Mồ cô mi mồ t lồ n ni nồ a thôi đó. Đồ ng có bồ t quen bển mùi! Thiên hồ biồ t thì cồ cô lồ n chầu phồ i cồ t mồ t mà quắg xuồ ng sông

Lồ i có tiồ ng thồ ng Lồ ch nói khồ:

-Nói chi mồ c cha hồ! Thồ ng nào ngoa miồ ng tôi tính cho!

Nghe qua Tín bồ n rồ n cồ chân tay. Tín đồ nh kêu lên cho thiên hồ biồ t nhồ ng kồ p đồ n lồ i. Tín chồ t nghĩ đồ n nồ i cay đồ ng và hồ u quồ có thồ đồ a đồ n cho Diồ m. Tín cũng quá hiồ u bồ n chồ t

cô h n c a th ng L ch. Cu i cùng Tín h m h c ra c i xe và ti n đầ h t chi c xe c a th ng L ch ngã r m m t cái r i đ p m t h i v nhà. Tuy r t đau kh nh ng Tín tuy t đ i cam nín v chuy n đó. N u chuy n ti t l ch có Di m đau kh thêm ch tên vô l i kia có bi t gì? Ôi, m t đóa hoa quý ch a k p n đã b con sâu đ c c n cu ng!

S thích màu tím đ c bi t c a ng i con gái không ng l i là đi m báo tr c v m t hoàng hôn tím th m cho chính nàng. Nh ng c m vun đ p g n tr n th i gian ng i gh h c đ ng c a Tín đã v nát. T đó, Tín không bao gi b c đ n nhà bà Ph ng n a.

V sau Di m có ghé nhà Tín m y l n nh ng Tín đ u lánh m t.

M t th i gian sau thiên h đ n m lên là Di m đã có thai. R i có tin Di m đã đi Qu ng Ngãi. R i l i có tin Di m đã sinh con và ch t vì b ch ng s n h u.

Th ng L ch cũng b h c n a ch ng, thoát ly theo cách m ng...

*

Sau này, trên đ ng đ i h n đ n, ti m th c v n th nh tho ng đi m l i cho Tín nh ng k ni m v Di m. M i tình ch a bao gi th l v n u n c vùng lên trong nhi u gi c ng c a Tín. Dù hình nh sau cùng đã đ l i tì v t không đ p, nh ng nh ng hình nh t cô bé còn a mê đ n hình nh cô n sinh Đ ng Khánh đoan trang n t na v n khó phai trong lòng Tín. Nh ng hình nh y có lúc đã khi n Tín có c m t ng mình đã đ c t i v i v . M i tình đ u th t phi th ng, nó có th đeo đ ng chi ph i c m t ki p ng i!

Có l sau c n xúc đ ng trong giây phút tái ng đ t ng t, Di m ch t nh n ra mình đã g p l i m t nhân ch ng v quá kh t i l i c a mình. Cái t i l i y đã bám ri t nàng bao lâu nay và không bi t còn đeo đ ng Di m cho t i bao gi ? Tín tin ch c đó là lý do khi n Di m đã v i vàng r i phòng ti c.

Càng suy nghĩ Tín càng th y đau nhói trong lòng. Có th tám năm tù t i b ng c đ i và c nh thi u th n v t ch t c a Tín không th m vào đâu so v i n i đau kh tr ng k và l n lao mà Di m gánh ch u. V g y còm già nua tr c tu i c a Di m là m t b ng ch ng. Tín khó t ng t ng n i m t ng i có tâm h n nh Di m l i có th s ng chung v i m t k nh th ng L ch bao nhiêu năm nay. R i bây gi n a, nhan s c Di m đã rõ nét tàn phai trong khi Thanh L ch đang đ tu i “đàn ông n a đ i tr tr i mà lên”, l i có đ quy n th gi a đ i... Tín rùng mình nghĩ đ n cái màu tím đ nh m nh!

*

Qua m t đêm không ng , m i năm gi sáng Tín đã đánh th c Thi p d y:

-Cháu ch u khó ch c u ra b n xe nhé!

-C u l i ch i vài ngày đã ch ! Sáng mai con ch c u qua thăm ông bà Nam Anh và đi vài n i trong huy n này cho bi t. H i hôm th y c u có v m t nên con ch a h i chuy n v bà Nam Anh. Con quen bi t bà y lâu l m r i nh ng ch a bao gi nghe bà nói gì v làng mình c . G p l i m t ng i làng sau h n hai ch c năm xa cách là m t đi u k thú ch c u? Sao c u l i có v không vui? N m thêm ch c lát đi c u. Tr i còn s m quá!

-Thôi, c u đi lòng vòng đã khá nhi u ngày. C u c n v g p. Cháu đ a giúp c u ra b n xe bây gi đi! C u đ n cháu đi u này nhé: Đ ng bao gi th c m c tìm hi u chi v đ i t c a ông bà Nam Anh! Tuy t đ i đ ng nh c đ n chuy n ng i làng ng i n c chi v i h c . T t nh t là cháu nên tránh g p h . Ph i nh l i đ n c a c u đ y.

-Nh ng con ch a bi t gì c mà! N u bà Nam Anh tìm đ n h i con, con bi t nói sao?

-Có dåp cåu så nói rõ våi con. Còn bà Nam Anh con đång lo. Cåu biåt chåc con tránh bà thì bà càng mång!

Thiåp nài nå mãi không đåc đành phåi chiåu ý đåa Tín ra bån xe.

Tín đã đåt khoát bå ý đånh đåa gia đình đån vùng kinh tå måi Cù Châu. Xe chåy qua måt đån đång dài Tín måi chåc ăån là mình đã thoát hån måt cuåc “tha hång ngåc tri” båt ngå.

Ngô Việt Tráng

(Trích Våt Hån Mùa Xuân)